

Pesachim Sources 30

פרי מגדים אורח חיים פתיחות פתיחה להלכות פסח

ג. וראוי להזכיר בכאן דבר אחד והוא דקיי"ל הנשרפין אפרן מותר ונקברים אפרן אסור אי מ"ה או מדרבנן אפרן אסור המעיין בתו' תמורה ל"ג ב' ד"ה הנשרפין משמע דנקברין אפרן מ"ה אסור ועתה"ד סי' קכ"ט בדיו של יין נסך מסופק בנפסל מכלב אי אסור מ"ה בהנאה ועמ"ל פי"ד מה' אבל הכ"א נסתפק במומריא אוכל שנפסד מאכילת אדם אי יש בו איסור הנאה הואיל כר"א קיי"ל כל היכא דליכא איסור אכילה ה"ה הנאה וכ"ש בעפר דיש ספק זה. ומיהו חמץ דנפסד מאכיל אדם חייב מלקות וכת' ושאר אף בנפסל מכלב כמש"ל יש לומר עפרן מ"ה אסור. ולר' יהודה מנשרפין אין לך דבר שנעשה מצותו ושרי אפר חמץ ובנפסל מאכילת כלב ועדיין גוש קיים צ"ע בזה. וכ"ז שרפו לאחר איסורו אבל קודם איסורו כל שנפסל מכלב קודם זמנו שרי לאחר זמנו כדרבא פסחים כ"א ב' ותו' ד"ה חרכו יע"ש: וער"ן ר"פ כל שעה מ"ש אבל לאחר איסורו עד דשריף ליה א"י דזה לר' יהודה הא לרבנן אף שריף לאחר איסורן אסור מ"ה או מדרבנן עכ"פ: והרי"ף והר"מ ז"ל פ"א מחו"מ הביא לדחזקיה לא יאכל בצירי י"ל לאסור עפרן מ"ה דלר"א יש ספק כמו שצייד המ"ל בפ"ד מה' אבל או עכ"פ בנפסד מכלב נ"מ וכאמור:

אבן האזל הלכות חמץ ומצה פרק א הלכה ז

ונראה דהנה הרמב"ם פוסק כר' אבהו דכל מקום שנאמר לא יאכל לא תאכל אחד איסור אכילה ואחד איסור בהנאה, וגבי חמץ בפסח כתב בפ"א הל' ב' דאסור בהנייה מקרא דלא יאכל חמץ לא יהא בו היתר אכילה ופי' הר"נ משום דהאי קרא מבורר טפי וזה דחוק, והנה באמת יתפלא למה פסק כר' אבהו לגבי חזקיה (עיין ברא"ש חולין פ' גיד הנשה סי' י"ז) הלא אפי' לגבי ר' יוחנן פסקין כחזקיה כ"ש לגבי ר' אבהו תלמידו. והנראה בזה דהנה יש לחקור אם חמץ בפסח הוא איסור חפצא או איסור גברא כיון דלאחר הפסח מותר מדאורייתא לדידן דקיי"ל כר"ש, וכן יש לחקור ג"כ לגבי חדש, אכן לגבי חדש יש להביא ראיה לפימש"כ התוס' בב"ב דף פ"א דבכורים לא הוי מצוה התלויה בארץ משום דהוי חובת הגוף וא"כ חדש דאמרינן בקידושין בדף ל"ח דהוה מצוה התלויה בארץ מוכח דהוי איסור חפצא, אכן בכ"ז יש לומר דלא דמי חמץ לחדש, דחדש אמרינן בגמ' דהקרבת העומר מתיר ואפילו בזמן שאין עומר אמרינן עיצומו של יום מתיר נמצא דלא הוי כמו איסור לזמן דלא שייך מתיר, אבל חמץ בפסח דאסור דוקא עד הזמן אפשר דלא הוי איסור חפצא וקצת מוכח כן דהרמב"ם אינו מונה חמץ בין איסורי מאכלות, וחדש מונה בין איסורי מאכלות. והנה לפי"ז אפשר לומר דלא שייך למיגמר חמץ בפסח מחלב לגבי איסור הנאה דדוקא איסור מאכל ילפינן מחלב.

רמב"ם הלכות חמץ ומצה פרק א הלכה ז

האוכל מן החמץ עצמו בפסח כל שהוא הרי זה אסור מן התורה שנאמר +שמות י"ג+ לא יאכל חמץ, ואף על פי כן אינו חייב כרת או קרבן אלא על כשיעור שהוא כזית, והאוכל פחות מכזית במזיד מכין אותו מכת מרדות.

מגיד משנה הלכות חמץ ומצה פרק א הלכה ז

[ז] האוכל מן החמץ עצמו וכו'. פרק יום הכפורים ביומא (דף ע"ג:) חצי שיעור ר' יוחנן אמר אסור מן התורה ריש לקיש אמר מותר וקיי"ל כר"י. והוא כלל לכל מאכל אסור שבתורה:

משנה למלך הלכות חמץ ומצה פרק א הלכה ז

וראיתי לרב מהרל"ח בתשובה סי' נ"א דהוקשה לו קושית מרן ז"ל הלזו ותיירץ דאיסור חמץ דלא דמי לחלב דמשם למדו דחצי שיעור אסור משום דחלב אסור לעולם ולא היה לו שעת היתר מה שאין כן בחמץ שמותר קודם הפסח ולכן הוצרך פסוק בפני עצמו בחמץ לאסור חצי שיעור (קודם הפסח) והוליד הרב ז"ל מזה דביום י"ד משעה ששית ולמעלה אין איסור תורה בפחות מכשיעור. ולקושיא השניה הנזכרת גם בזה האריך הרב יע"ש:

שו"ת מהרלב"ח סימן יח

כתב עוד הרב בזה הפרק האוכל מן החמץ עצמו בפסח כל שהוא הרי זה אסור מן התורה שנאמר לא יאכל גם בזה הלשון קשה מעין הקושיא שלמעלה ואולי יותר חזקה דמשמע דדוקא במקום שכתוב לא יאכל בצ"רי אסור בכל שהוא הא במקום שכתוב לא יאכל בפתח אין אסור בפחות מכזית וזה אינו אמת דפסק ההלכה הוא דחצי שיעור אסור מן התורה כרבי יוחנן דפליג עליה דר"ל בר"פ יום הכפורים דף ע"ג וראיתו מכל אוכל חלב וכן פסק הרב בעצמו בר"פ י"ד מהלכות מאכלות אסורות והנראה לי בזה על צד האומ' הוא דאיסור חמץ לא דמי לחלב דמשם למדו דחצי שיעור אסור

משום דחלב אסור לעולם ולא הי' לו שעת היתר מה שאי' כן בחמץ שמותר קודם הפסח ולכן הוצרך פסוק בפני עצמו בחמץ לאסור חצי שיעור ואף על גב דאיסור חמץ חמיר בתערובתו משאר אסורין היינו דוקא מדרבנן אבל מן התורה היה איפשר לומר דהוא יותר קל כשאכל פחות מכשיעור ולא היה בנו כך /כח/ ללמוד מכל חלב ואם זה אמת יש לומר דבי"ד משעה ו' למעלה אין איסור תורה בפחות מכשיעור וגם בדברי הרב רבינו משה בר מיימון זכרונו לברכה לא נזכר בפירוש וצרי' לי עיון ואולי ע"ד זה נתרך ג"כ הקושי' שהקשה הרב רבינו משה בר נחמן זכרונו לברכה על הרמב"ם וכתבה בעל מ"מ למעלה בסמוך על מה שכתב הרב דתערובת חמץ שיש בו כזית בכדי אכילת פרס הוא בלאו ולא בכרת ועשה מזה מצוה מיוחדת בתחלת ההלכו' והקשו עליו דכל שיש בו כזית בכדי אכיל' פרס חיוב גמו' יש בו והרי חלב ודם אין שם מקרא מיותר לתערובתן והדין הזה נוהג בהם כו' ועל פי מה שכתבתי נראה שאפשר להשיב גם לזה דדוקא בשאר אסורין דאיסורן איסור עולם איכא למימר דלא צריך קרא לתערובת חימוץ אמנם בחמץ צריך קרא זה נראה לומר על צד האומדן וצריך עיון וביאור איך נלמוד מלא יאכל בצי"ר איסור כל שהוא הוא באחד משני פנים. הראשון הוא שסתם אכילה היא כזית וכשתולה התורה הדבר באוכל שאמר לא תאכל בפתח או לא יאכל אין אכילה פחות מכזית וצריך כל לרבויי חצי שיעור אמנם כשאומ' לא יאכל בצי"ר" ותולה הדבר בנאכל אפי' פחות מכזית יקרא נאכל ואסור' או שנאמר שכוין שלמדנו מלא יאכל בצי"ר איסור' הנאה ובכל שהוא נהנה דהכי אמרי' לענין ברכה דבכל שהוא צריך לברך תחלה משום דנהנה א"כ מוכח שפיר דכל שהוא אסור מן התורה וצ"ע למה אינו לוקה כיון שיש פסוק מיותר דבשלמא בשאר אסורין אנו למדים מרבויי דכל חלב האסור מן התורה אבל לא לקי אמנם בכאן היה ראוי שילקה. ומה שנר' לי לומר גם כן על צד האומדן דגם בכאן עיקר קרא לא אתא אלא לאיסור אכילה שהוא בכזית ואההוא ילקה לבד אמנם חצי שיעור למדנו ממה שכתב לא יאכל בצי"ר ועיקר קרא לאו להכי אתא ומשום הכי לא לקי:

חידושי הריטב"א מסכת פסחים דף ז עמוד א

דאמר רב גידל אמר רב המקדש משש שעות ולמעלה אפי' בחיטי קורדנייתא וכו'. הנכון כפירוש ר"ת ז"ל דחיטי קורדנייתא חימוץ קשה והוי כנוקשה דרבנן, והיינו ראייה (דמותיב) [דמייתי], דמה לי חמץ דרבנן בשעות דאורייתא או חמץ דאורייתא בשעות דרבנן, וכתב הרי"ט ז"ל ומיהו מדלא נקטי אפי' בשעה ששית ובחמץ של תורה שמעינן [ד]התם חוששין לקידושיו להצריכה גט משום מראית העין כיון שעדיין עסוקין בביעורו ולא בדילי מיניה לגמרי, ואגב אורחי' שמעינן שהמקדש באיסורי הנאה דרבנן אין חוששין לקידושיו כלל ואפי' להחמיר, ולא משום טעמא דכל המקדש אדעתא דרבנן מקדש כדכתב הרב בעל העיטור ז"ל אלא שכך דינו מן התורה דשוה פרוטה אמר רחמנא וליכא, וכיון שכן המקדש בפסולי עדות דרבנן חוששין לקידושיו לחומרא כדין תורה דהא איכא ממון גמור ועדים כשרים מן התורה, ע"כ בשם רבו הרא"ה ז"ל, ורש"י ז"ל כתב זה לשונו ואף על גב דאתי איסור הנאת חמץ דרבנן דשש ומפקע קידושי תורה ושרינן אשת איש לעלמא הא מתרצינן בכמה דוכתי דכל המקדש אדעתא דרבנן מקדש כדת משה וישראל ורבנן אמרו לאו קידושין נינהו ע"כ. וכתב עוד הרי"ט ז"ל בשם הרמב"ן ז"ל אף על גב דודאי לרבי שמעון (לק' כ"ח ב') חמץ מותר בהנאה מן התורה כל י"ד, אסור הוא מדברי סופרים, (ומעקר) [ומעתה] כיון דחמץ אסור בהנאה לר' שמעון מדרבנן הוי סוגיין כהלכה דאינו יכול לבטלו, דשעה ששית כוליה בידיה הוא, ואם קידש את האשה משש שעות ולמעלה אין חוששין לקידושיו כלל, והרי זה אמת ונכון מפי הרא"ה ז"ל וזהו שיטת הרב בעל העיטור ז"ל ע"כ.

בית הבחירה למאירי מסכת פסחים דף ז עמוד א

ואח"כ שאל על כלל הביטול אחר שא"א לעשות לפי מה שאמרת משעבר זמן האיסור ובכלל זה אף מתחלת שבע ולמעלה יבטלו בשעה ששית ולמה תקנוהו בלילה ותירץ לו שאף בשעה ששית הואיל וזמן איסור סופרים הוא אף בהנאה אין בידו לבטלו שהרי גדולה מזו אמרו שהמקדש בחמץ מתחלת שש שעות ולמעלה אפי' בחטים של הרים שהם יבשים ואין שריית מים שבהם מביאתם לידי חמוץ כל כך שיבאו בו לידי בקוע אלא כעין חמץ ומדברי סופרים ונמצא חמץ דרבנן בשעות דרבנן אין חוששין לקדושיו שהרי מ"מ באיסורי הנאה קדש והואיל והדבר אסור בהנאה אף על פי שאיסור הנאתו מדברי סופרים אין קדושיו כלום ואינה צריכה גט שכל שנאסר לה איזה דבר בהנאה אסרו מי שאסרו אינו ממון והרי אף אם היא עצמה אסרה על עצמה איזה דבר בהנאה וקדשוהו בו אינה מקודשת כמו שביארנו בקצת מקומות על מעשה שאירע לפנינו:

רמב"ם הלכות אישות פרק ה הלכה יג - טו

הלכה יג

המקדש במלוה אפילו היתה בשטר אינה מקודשת, כיצד כגון שהיה לו אצלה חוב דינר ואמר לה הרי את מקודשת לי בדינר שיש לי בידך אינה מקודשת, מפני שהמלוה להוצאה ניתנה ואין כאן דבר קיים ליהנות בו מעתה שכבר הוציאה אותו דינר ועברה הנאתו.

הלכה יד

היה לו אצלה מלוה על ד המשכון וקידשה באותה מלוה והחזיר לה את המשכון הרי זו * מקודשת שהרי היא נהנית במשכון מעתה והרי הגיעה הנאה לידה.

הלכה טו

המקדש בהנאת מלוה הרי זו מקודשת, כיצד כגון שהלוה * אותה עתה מאתים זוז ואמר לה הרי את מקודשת לי בהנאת זמן שארויח לך במלוה זו שתהיה בידך כך וכך יום ואיני תובעה ממך עד זמן פלוני הרי זו מקודשת, שהרי יש לה הנאה מעתה להשתמש במלוה זו עד סוף זמן שקבע, ואסור לעשות כן מפני שהיא כרבית, ופירשו רבותי בהנאת ה מלוה דברים שאין ראוי לשמען.

רמב"ם הלכות אישות פרק ה הלכה כא - כד

הלכה כא

האשה שאמרה תן דינר לפלוני מתנה ואתקדש אני לך ונתן ואמר לה הרי את מקודשת לי בהנאת מתנה זו שנתתי על פיך הרי זו ח מקודשת, אף על פי שלא הגיע לה כלום הרי נהנית ברצונה שנעשה ונהנה פלוני בגללה. וכן אם אמרה לו תן דינר לפלוני מתנה ואתקדש לו ונתן לו וקידשה אותו פלוני ואמר לה הרי את מקודשת לי בהנאת מתנה זו שקבלתי ברצונך הרי זו ט מקודשת.

הלכה כב

אמר לה הא לך דינר זה מתנה והתקדשי לפלוני וקידשה אותו פלוני ואמר לה הרי את מקודשת לי בהנאה זו הבאה לך בגללי הרי זו מקודשת אף על פי שלא נתן לה המקדש כלום. אמרה לו הא לך דינר זה מתנה ואתקדש לך ולקחו ואמר לה הרי את מקודשת לי בהנאה זו שקבלתי ממך מתנה אם אדם חשוב הוא הרי זו מקודשת שהנאה יש לה בהיותו נהנה ממנה ובהנאה זו תקנה עצמה לו.

הלכה כג

האומר לאשה התקדשי לי בדינר והרי זה המשכון בידך עד שאתן הדינר י אינה מקודשת, לא הדינר הגיע לידה ולא המשכון נתן להיותו שלה, היה בידו משכון על חוב שיש לו אצל אחרים וקידש בו אשה אף על פי שאינו שלו הרי זו מקודשת, מפני שבעל חוב יש לו מקצת קנין בגופו של משכון.

הלכה כד

האומר לאשה הרי את מקודשת לי בדינר זה על מנת שתחזיריהו לי אינה כ מקודשת בין החזירה בין לא החזירה, שאם לא החזירתו הרי לא נתקיים התנאי, ואם החזירתו הרי לא נהנית ולא הגיע לידה כלום.

תוספות מסכת קידושין דף ו עמוד ב

לבר מאשה לפי שאין אשה נקנית בחליפין - וא"ת במאי דמו לחליפין אי משום דחליפין הדרי הא בחליפין גופייהו אמר בנדריים פרק השותפין (דף מח:) דאי תפיס לה מיתפסי ונראה לר"י דלאו חליפין הוא ומדרבנן הוא דלא הוו קידושין לפי שדרך העולם להחזיר חליפין והני כעין חליפין דמי ואתי למימר אשה נקנית בחליפין הילכך אפקעינהו רבנן לקידושין מינה תדע דאי כחליפין דמו במכר היאך קנה בהאי מנה הא אין מטבע נעשה חליפין וכן בפדיון הבן למה יהא בנו פדוי בחליפין הלא כסף ה' שקלים כתיב ולא חליפין.

משנה למלך הלכות אישות פרק ה הלכה א

[א] המקדש בדבר שהוא אסור בהנאה וכו'. (א"ה עיין בדברי הרב המחבר פ"ב מהלכות שחיטה ד"ה ומ"ש). משנה בפרק האיש מקדש ודין איסורי הנאה של דבריהם מפורש פרק כל שעה כמ"ש ה"ה ז"ל. ונסתפקתי הגע עצמך שהיתה האשה חולה והיתה מסוכנת דשרו לה איסורים אלו וכן אם היא חולה שאין בו סכנה וקדשה באיסורי הנאה של דבריהם למ"ד דכל איסורים דרבנן הותרו בחולה אף שאין בו סכנה אם עבר וקדשה מהו. מי אמרינן דטעמא דהמקדש באיסורי הנאה דאינה מקודשת הוא משום דמה שנתן לה אינו מועיל לה כלום שהרי אינה יכולה ליהנות ממנו ולפי זה אם היתה חולה בענין שיכולה ליהנות היא מקודשת. או דילמא טעמא דאינה מקודשת הוא משום דלמקדש אינו שוה כלום ונמצא שלא נתן לה פרוטה ולפי זה אם היתה חולה אינה מקודשת דנהי דלדידה שרי מ"מ המקדש לא נתן לה כלום כיון דלדידה אסור בהנאה ועוד היה אפשר לומר דטעמא דאינה מקודשת הוא משום דכיון דאיסורי הנאה נינהו וכשמקדש נמצא שנהנה בהם ומש"ה אמרו דאינה מקודשת לפי שאסור ליהנות מאיסורי ערלה ודכוותיה ולפ"ז אף אם היתה חולה אינה מקודשת: (א"ה עיין בדברי הר"ן ס"פ האיש מקדש ובמ"ש עליו הרב המחבר בפירקין דין ז' ד"ה אלא ועיין מ"ש לקמן בסמוך):

משנה למלך הלכות אישות פרק ה הלכה א

שוב האיר ה' את עיני וראיתי להריטב"א בחידושו פ"ב דקידושין אמתניתין דמהקדש בערלה שכתב ז"ל דאף ע"ג דחולה שאין בו סכנה מותר באיסורין שלא כדרך הנאתן מ"מ אסור הוא לה למוכרה לחולה זה וליטול דמים ממנה תדע דאפילו כדרך הנאתם מותרת בחולה שיש בו סכנה ואפ"ה אסור למוכרה לו בדמים דא"כ נמצא נהנה באיסורי הנאה של תורה אלא ודאי דאסור למוכרם וכיון שכן לא חשיב ממונא כלל ואפילו היא חולה שראויה ליהנות בה אינה מקודשת דלאו ממונא יהיב לה אלא א"כ אומר לה הרי את מקודשת לי באותה הנאה שיש לך שנתתי לך דבר שתתפא בו ויש באותה הנאה ש"פ עכ"ל. והנה הדבר מבואר דהריטב"א חולק בסברת רש"י ז"ל וס"ל דכיון דהמקדש אסור למכור איסורי הנאה אף דהמתקדשת שריא בהו אינה מקודשת משום דבתר דידיה נמי אזלין ולא ממונא יהיב לה. וליכא למימר דטעמיה דהריטב"א הוא משום דמה שהותר לחולה דברים האסורים אינו סיבה שתתקדש בהם משום דלא חשיב ממון אלא מה ששוה לכל וכמו שכבר צידדנו לעיל. שהרי המעיין בדברי הריטב"א יראה דטעמו אינו אלא לפי שהמקדש לא נתן לה כלום. וא"ת איך יתכן דהריטב"א ז"ל יאמר דאזלין בתר דידיה ואף על גב דלדידה שוה לא יועיל והרי המקדש בגזל אחר יאוש מקודשת ואף על גב דסתם יאוש לא קני משום דהוי שינוי רשות ביד האשה הרי דאע"ג דאיהו לא נתן לה כלום כיון שקנתם היא מחמתו מתקדשת כמו שהביא הר"ן ז"ל ראה זו לסברת רש"י. וי"ל דאי מהך דגזל ל"ק כלל שהרי כתב ה"ה בפירקין דין ז' עלה דהך דינא דהמקדש בגזל ז"ל הרי יש כאן יאוש ושינוי רשות כשהוא בידה וכיון דקנאתו היא אף הוא קונה אותה ע"כ. הרי לך הדבר מבואר שכפי דברי ה"ה הללו יש חילוק בין ההיא דגזל לה היא דרש"י והריטב"א ז"ל. דהך דרש"י והריטב"א הסיבה אשר תמנע שתתקדש שהיא לפי שהדמים או האיסורים הם אסורים בהנאה למקדש אף לאחר שבאו ליד האשה עדיין אותה סיבה במקומה עומדת שהרי לעולם אסור המקדש בהנאת אותם דברים. אך בההיא דגזל שהסיבה אשר תמנע שתתקדש הוא לפי שאינו שלו משום דיאוש כדי לא קני כיון שקנאתו היא בשינוי רשות אף הוא קונה אותה. שוב ראיתי להריטב"א בחידושו (דף נב) אההיא דאמרין התם לית דחש להא דר"ש דאמר סתם גזילה יאוש בעלים היא שכתב כדברי ה"ה והאריך עוד שם בטעם הדבר יע"ש:

תוספות מסכת פסחים דף כט עמוד א

אין פודין את הקדשים וכו' - הקשה הר"ח דבפ"ב דבכורות (דף יד:) משמע דלא פליגי אלא היכא שקדם הקדישן למומן אבל קדם מומן להקדישן הואיל ומעולם לא קדשו קדושת הגוף כ"ע מודים דפודים והכא משמע דפליגי אפי' בקדושת דמים ותי' ר"י דה"ק אין פודין מדרבנן ואין לתמוה אטו משום חששא דרבנן נפקיע מעילה דאורייתא דכיון דאמרו רבנן אין פודין לא שויא מידי והא דאמר בהתערבות (זבחים עא:) נתערבו בשור שנעבדה וכו' בכלאים וטריפה ירעו עד שישתאבו וימכרו והשתא ע"כ יאכיל לכלבים דלישראל טריפה אסורה ליה אתי שפיר אפילו למאן דאמר אין פודין דהא דאין פודין היינו היכא דלא חזו לאכילה אבל הכא חזו לאדם אם היו ניכרים דהא רבי עקיבא שרי בבכורות (דף לב.) לזמן נכרי על הבכור ובזבחים בפ' טבול יום (דף קד.) מוכח שר' עקיבא אסור בכור טריפה בעל מום להאכיל לכלבים שאפילו העור אסור כשנמצא טריפה קודם הפשט והיכא דשרי לישראל איתקש לצבי ולאיל.

אין פודין - תימה לר"י אף על גב דאין פודין נמעול דהא לאחר שנשרף ונעשה אפר יכול לפדותו ומותר בהנאה ויש לומר דכיון דכמו שהוא עכשיו לא שוי מידי לא שייכא ביה מעילה והיינו נמי טעמא דכל איסורי הנאה אין מקדשין בהן האשה אף על גב דכל הנשרפין אפרן מותר ואפילו אי דבר הגורם לממון כממון דמי ומעל לא דמי דהתם חזי לאחר הפסח שהוא כמו בעין ועוד יש לומר הא דאין מקדשין באיסורי הנאה היינו היכא דלית ביה שוה פרוטה לכשיהא אפר ולתירוץ קמא קשה הא חזי בעיניה שלא כדרך הנאה.

תוספות מסכת קידושין דף נו עמוד ב

המקדש בערלה כו' אינה מקודשת - פירוש לפי שאיסור הנאה וא"ת אמאי אינה מקודשת הא שרי ליהנות ממנו שלא כדרך הנאתו כדאמר בפ' כל שעה (פסחים דף כד:) ויש לומר בכאן מיירי דליכא שוה פרוטה אלא כדרך הנאתו אי נמי יש לומר דמיירי שפיר דאיכא שוה פרוטה אף שלא כדרך הנאתו מ"מ כיון שהאשה סבורה שיש לה ליהנות דרך הנאתו ואינו כן לא סמכה דעתה והוי מקח טעות ואם תאמר ואמאי לא חשיב בהך מתני' פיגול ונותר וטמא ויש לומר דבקדשים לא קא מיירי והא דלא חשיב חמץ בפסח משום דקסבר כרבי יוסי הגלילי דשרי בהנאה בפרק כל שעה (שם דף כג.) והא דלא חשיב עבודת כוכבים משום דלא שייך למיתני ביה מכרן וקידש בדמיהן מקודשת שהרי עבודת כוכבים תופסת דמיה ושביעית אחר הביעור.